

2023-06-22
KN2023/03506

Klimat- och näringslivsdepartementet

Statskontoret
Box 396
101 27 STOCKHOLM

Uppdrag att analysera och föreslå en mer effektiv myndighetsfunktion för statsstöd

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att analysera och föreslå hur en samlad myndighetsfunktion för frågor om statsstöd kan organiseras på ett effektivt sätt. Syftet med uppdraget är utreda hur sårbarheten kan minskas och effektiviteten ökas i statens arbete med vägledning, rapportering (inklusive uppgiftslämnande för offentliggörande), kontroll och registerföring av statsstöd genom en sammanhållen statlig funktion.

Statskontoret ska:

kortfattat redogöra för vilka statliga myndigheter som i dag ger statsstöd, samt överskådligt redogöra för kommuner och regioners möjligheter att ge statsstöd,

beskriva de statliga myndigheternas roller och ansvar för vägledning, rapportering, kontroll och registerföring inom området samt analysera om dessa uppgifter kan organiseras på ett mer effektivt sätt, både avseende uppgifter, lokalisering och budget,

föreslå hur en samlad myndighetsfunktion för dessa uppgifter bör organiseras inom befintliga budgetramar, samt föreslå lämplig myndighet där funktionen placeras,

i den mån det är möjligt, göra en uppskattning av funktionens kommande budgetbehov för nya uppgifter i form av nationella register,

De uppgifter som Statskontoret ska beakta i sin analys är:

- (i) hanteringen av årlig rapportering i SARI (State Aid Reporting Interactive),
- (ii) hanteringen av rapportering som omfattas av särskilda redovisningsskyldigheter, såsom bl.a. transportstödet,
- (iii) vissa övriga uppgifter avseende rapportering och kontroll, såsom underlag avseende SGEI-rapportering (tjänster av allmänt ekonomiskt intresse) och WTO-rapportering,
- (iv) nationella register för de minimisstöd,
- (v) nationell hantering av kommissionens transparensdatabas,
- (vi) ansvarig tillsynsmyndighet enligt lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.,
- (vii) vägledning om statsstöd till kommuner och regioner,
- (viii) vägledning om statsstöd till statliga myndigheter,
- (ix) myndighetsuppgifter motsvarande expertmyndighet för statsstöd,
- (x) myndighetsuppgifter som följer av genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om utländska subventioner som snedvrider den inre marknaden,
- (xi) visselblåsarfunktion för statsstöd.

Statskontoret får också beakta lämpligheten att inkludera ytterligare uppgifter som kan framkomma inom ramen för uppdraget i en samlad myndighetsfunktion för statsstöd. Regeringskansliets centrala funktioner för Sveriges hantering av statsstöd, såsom bland annat utformningen av nationella stöd, konsultationer på statsstödsregelverkets utformning och kontakter med kommissionen (se vidare Statsrådsberedningens cirkulär 11), liksom myndigheternas uppgifter avseende prövning, beviljande och utbetalande av statsstöd ingår dock inte i detta uppdrag.

Statskontoret ska löpande informera Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Statskontoret ska senast den 22 mars 2024 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

Bakgrund

Samordningen av statsstöd i Sverige är centraliserad i syfte att uppfylla gällande EU-rättsliga krav. Ansvar för Regeringskansliets särskilda samordningsfunktion för statsstödsärenden ligger på Klimat- och näringslivsdepartementet. Statsstödsreglerna har sedan 2014 setts över och moderniserats. En följd av detta är att ett ökat ansvar för bedömningen av reglernas förenlighet med EU-rätten har lagts över på medlemsstaterna, liksom ansvaret för att säkerställa att stöden implementeras korrekt och följs upp på nationell nivå.

Myndigheternas uppgifter att lämna vägledning, rapportera, kontrollera och föra register i arbetet med statsstöd har utvecklats över tid och är i dag spridda över många olika aktörer. Detta riskerar att skapa sårbarheter i Sveriges samlade hantering av frågor om statsstöd. Bland annat minskar möjligheten att genomföra nationella analyser och samlad uppföljning. Därutöver väntas nya myndighetsuppgifter tillkomma inom området. Kommissionen väntas anta nya förordningar med innebörden att medlemsstaterna måste inrätta obligatoriska nationella register för stöd av mindre betydelse för att medlemsstaten ska kunna få ge sådana, vilket Sverige gör i hög utsträckning. Registren ska enligt aktuella förslag finnas på plats inom två år från det att förordningen träder i kraft. Även dessa uppgifter kommer att behöva lämnas över till en ansvarig myndighet.

Statskontoret behöver därför analysera och föreslå hur en myndighetsfunktion kan utformas samlat på ett mer effektivt sätt för att uppfylla de skärpta krav som ställs på Sverige.

På regeringens vägnar

Johan Pehrson

Christian Berger

Kopia till

Konkurrensverket

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Tillväxtverket

Upphandlingsmyndigheten